

KESKKONNAMINISTEERIUM

LISA 1 RMK matkatee parendus- kohtade skeemid ja kirjeldused

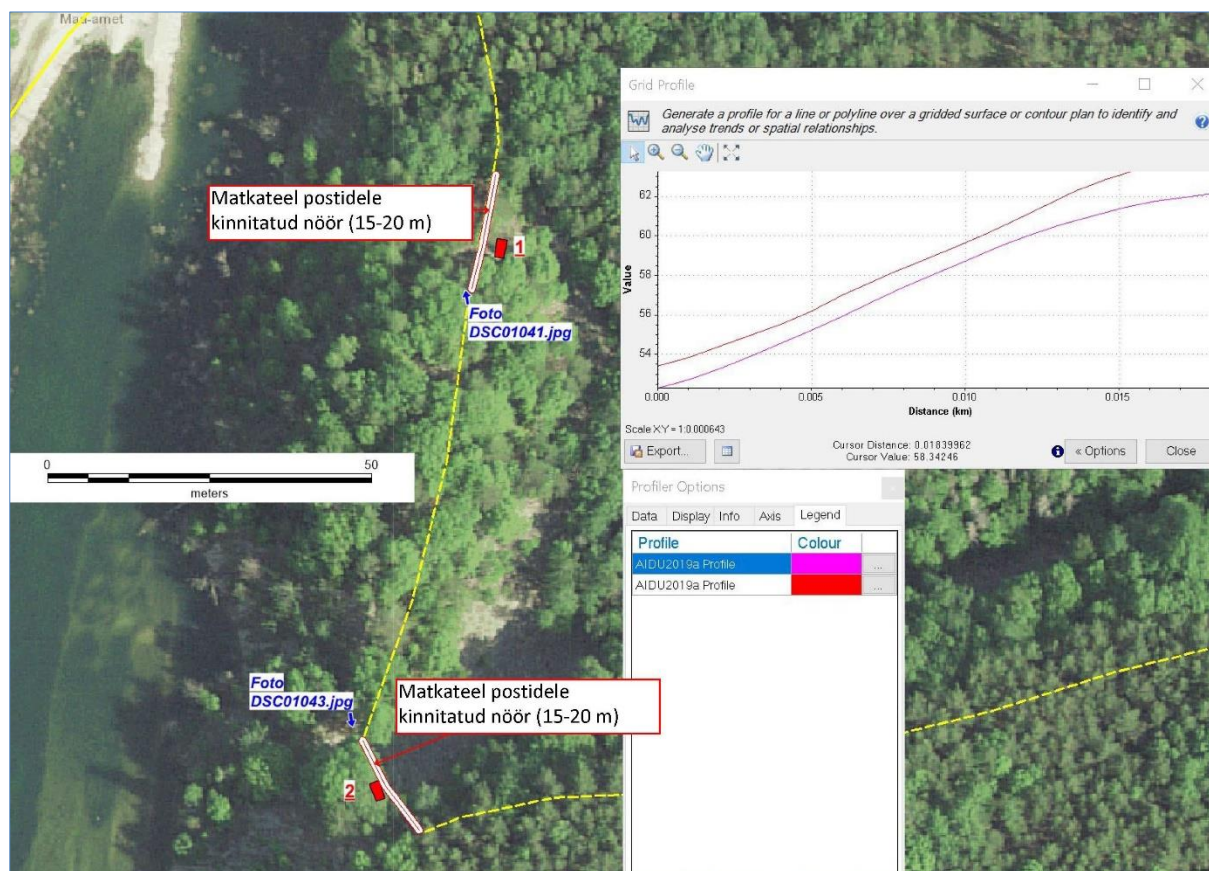
*LIFE IP CleanEST projekti tegevus C.8.
RMK matkatee Penijõe – Aegviidu – Kauksi pa-
rendamise ettepanek Aidu pilootalal*

Tallinn 2022

Sisukord

1.1.1	Matkatee parendamiskohad nr. 1 ja nr. 2.....	2
1.1.2	Matkatee parendamiskohad nr. 3, nr. 4 ja variant nr. 11.....	4
1.1.3	Matkatee ujuvpurde võimalikud asukohad nr 11 ja 11a	8
1.1.4	Matkatee parendamiskoht nr. 5	9
1.2	Matkatee parendamiskoht nr 6.....	11
1.3	Matkatee parendamiskoht nr. 7.....	13
1.3.1	Matkatee parendamiskohad nr. 8 ja nr. 9.....	15
1.4	Matkatee parenduskoht nr. 10.....	18

1.1.1 Matkatee parendamiskohad nr. 1 ja nr. 2

Joonis 1. Järskudel rajalõikudel kavandatud postidel nõör RMK matkateel ida pool „Sipelgamäe“.

RMK Penijõe – Aegviidu – Kauksi matkatee parenduslõikude nr. 1 ja nr. 2 juures on ca 9 m kõrgustel järskudel lõikudel matkajate vajaduseks praegu paigutatud ülalt puu külge kinnitatud nõör, mis lookleb maapinnal (vaata fotod 1 ja 2). Maas olev abinõör põhjustab porisel ajal ebamugavusi ja on talvel lumega külmunud maapinna küljes kinni ja libe.

Parendamiskohtades nr. 1 ja nr. 2 on kavas matkatee ühte serva paigutada iga tugiposti külge kinnitatud sobiv sõlmedega nõör. Tugipostid on metallist, otsapostid kaldtoega.

Matkatee lääne-ida suunalisse pöördekohta paigutatakse infotulp.

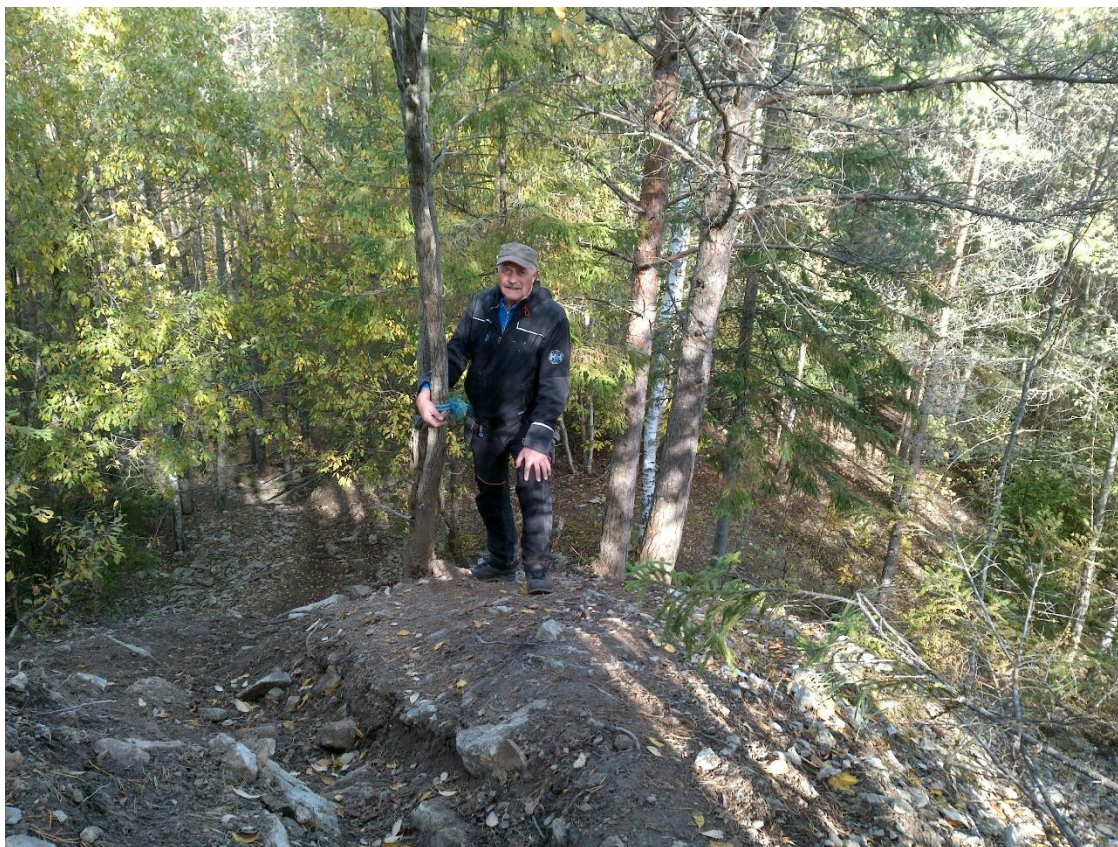

Foto 1. Parenduslõik 1. Vaade ülevalt alla (foto DSC01041).

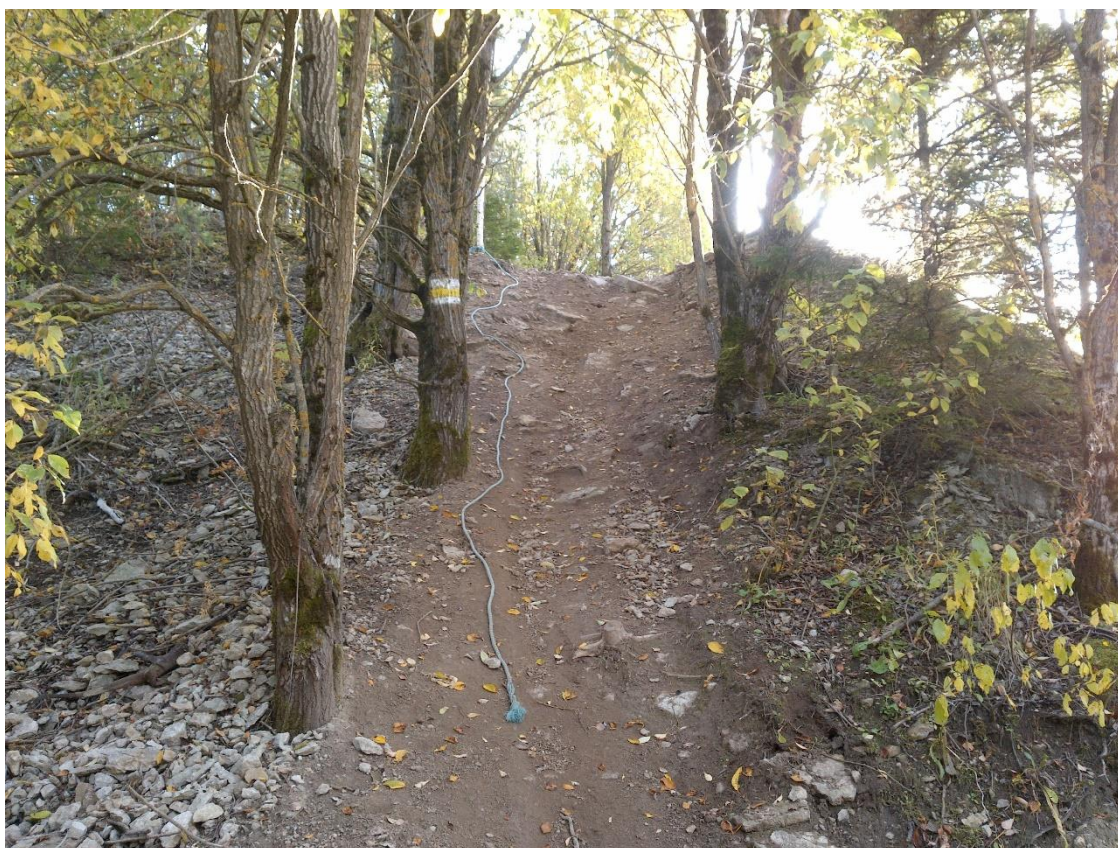

Foto 2. Parenduslõik 2. Vaade alt üles (foto DSC01043).

1.1.2 Matkatee parendamiskohad nr. 3, nr. 4 ja variant nr. 11

RMK Penijõe – Aegviidu – Kauksi matkatee parenduslõikude nr. 3 ja nr. 4 juures on 12-14 m kõrgustel järskudel rajalõikudel praegu matkajatele üles-alla liikumise toetamiseks paigutatud ülalt puu külge kinnitatud nõör, mis lookleb maapinnal (foto 3). Teelõigud on sedavõrd järsud, et abinööri tuleb kasutada ka kuival ajal, talvisest, porisest ja märjast matkarajast rääkimata. Maas olev abinöör põhjustab porisel ajal ebamugavusi ja on talvel lumega külmunult maapinna küljes kinni ja libe.

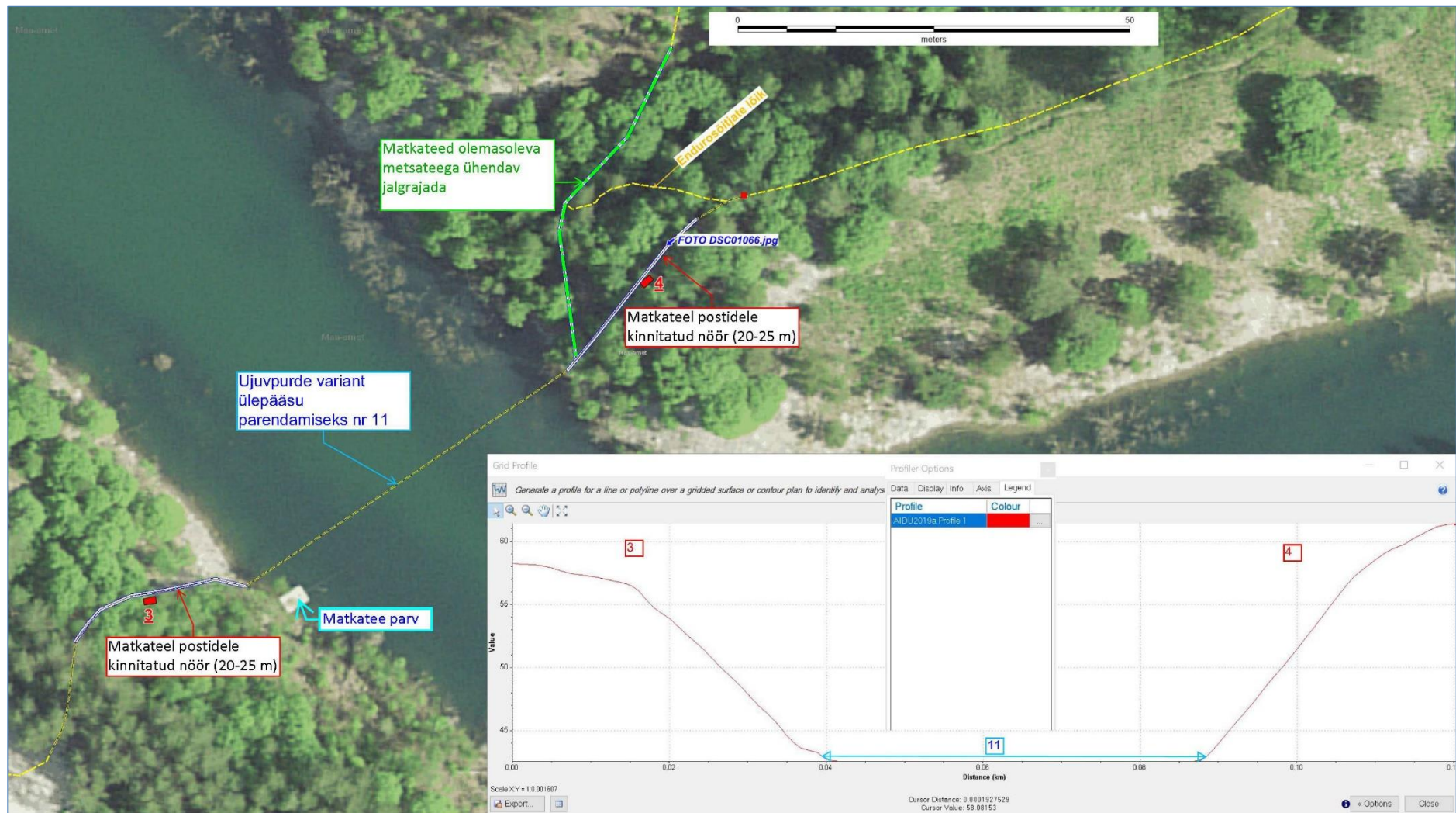
Foto 3. RMK matkatee vaade kirdepoolselt tranšeeveerult otse alla parvele (foto DSC01066).

Edelapoolsel tranšeeveerul on parendamiskohas nr. 3 kavas matkatee ühte serva paigutada iga tugiposti külge kinnitatud sobiv sõlmedega nõör. Tugipostid on metallist, otsapostid kaldtoega.

Kirdepoolsel tranšeeveerul olevat matkatee rajalõigu (nr. 4) juures viib mäe otsast viib alla kaks rada: esimene, otse alla parve juurde viiv rada on julgestusnööri (foto 3), teine rada suundub lääne suunas väiksesse külgorgu. Külgorgu minev rada on olnud varasemalt ka matkateena märgitud, kuid praegu kasutavad seda enduro krossisõitjad.

Kirdepoolsel tranšeeveerul oleva matkatee parendamiskohas nr. 4 on kavas matkatee ühte serva paigutada iga tugiposti külge kinnitatud sobiv sõlmedega nõör. Tugipostid on metallist, otsapostid kaldtoega. Matkatee parendamiskohta nr 4 paigutatakse infotahvel.

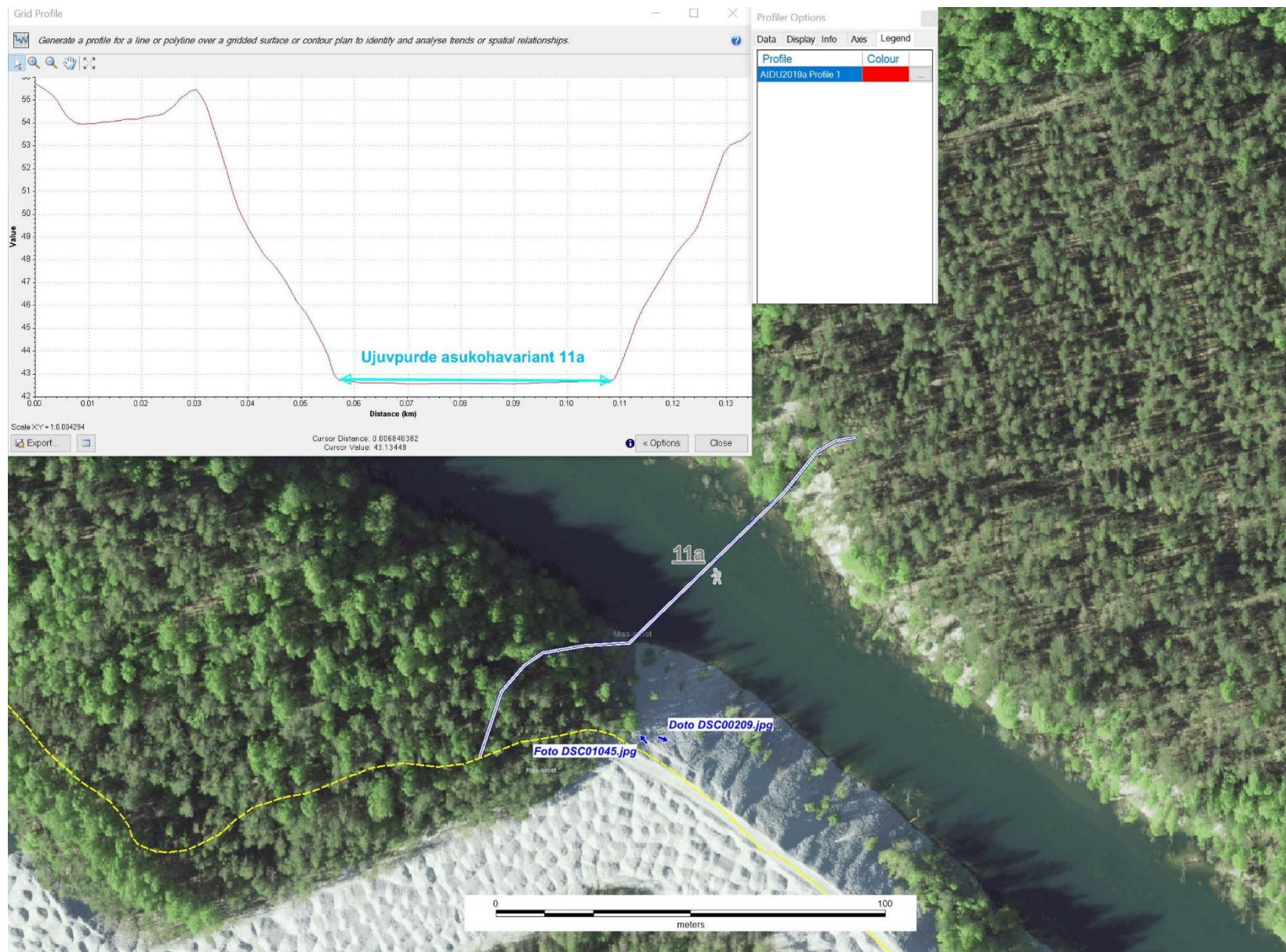
Võimaldamaks Aidu karjääri kirdenurgas matkajatele kohapealseid huvipakkuvaid lühemaid ringmarsruute, on kavas korrastada tranšee kirdenõlval (nr. 4) parvekoha juurest diagonaalis põhja suunas olemasolevat külgorgu minevat olemasolevat rada ning külgorust üles olemasolevale metsateele minevat jalgrada. Nii saadakse loogiline ringmarsruut (vaata joonised 8 ja 9), mille kasutamist kinnitavad metsateel kohatud kooliekskursioonid.

Joonis 2. Kavandatud parendamiskohad nr. 3, nr 4. ja nr.11 RMK matkatee parve juures.

www.topmarine.ee)

Joonis 4. Kavandatud parendamiskoht nr 11a RMK matkateel võimalikul uuel trassil.

1.1.3 Matkatee ujupurde võimalikud asukohad nr 11 ja 11a

Aidu kirdeosa mitmekesisest maastikku kasutatakse kohalike matkajuhtide sõnul ka talimatka-deks, kuid jääkatte tekkimisel veekogu serva muutub ülepääs RMK matkatee parve abil või-matuks. Kui RMK matkatee parendamiskohas nr. 7 oleva parvest ülepääs on võimalik asen-dada minnes ida poolt ringi ümber tranšeeveekogu ja jätkata RMK matkatee läbimist, siis pa-renduskohtade nr. 3 ja nr. 4 vahelise parve kasutamatus jääkatte tõttu muudab pika lõigu RMK matkateest läbimatuks ja on takistuseks talimatkamisel.

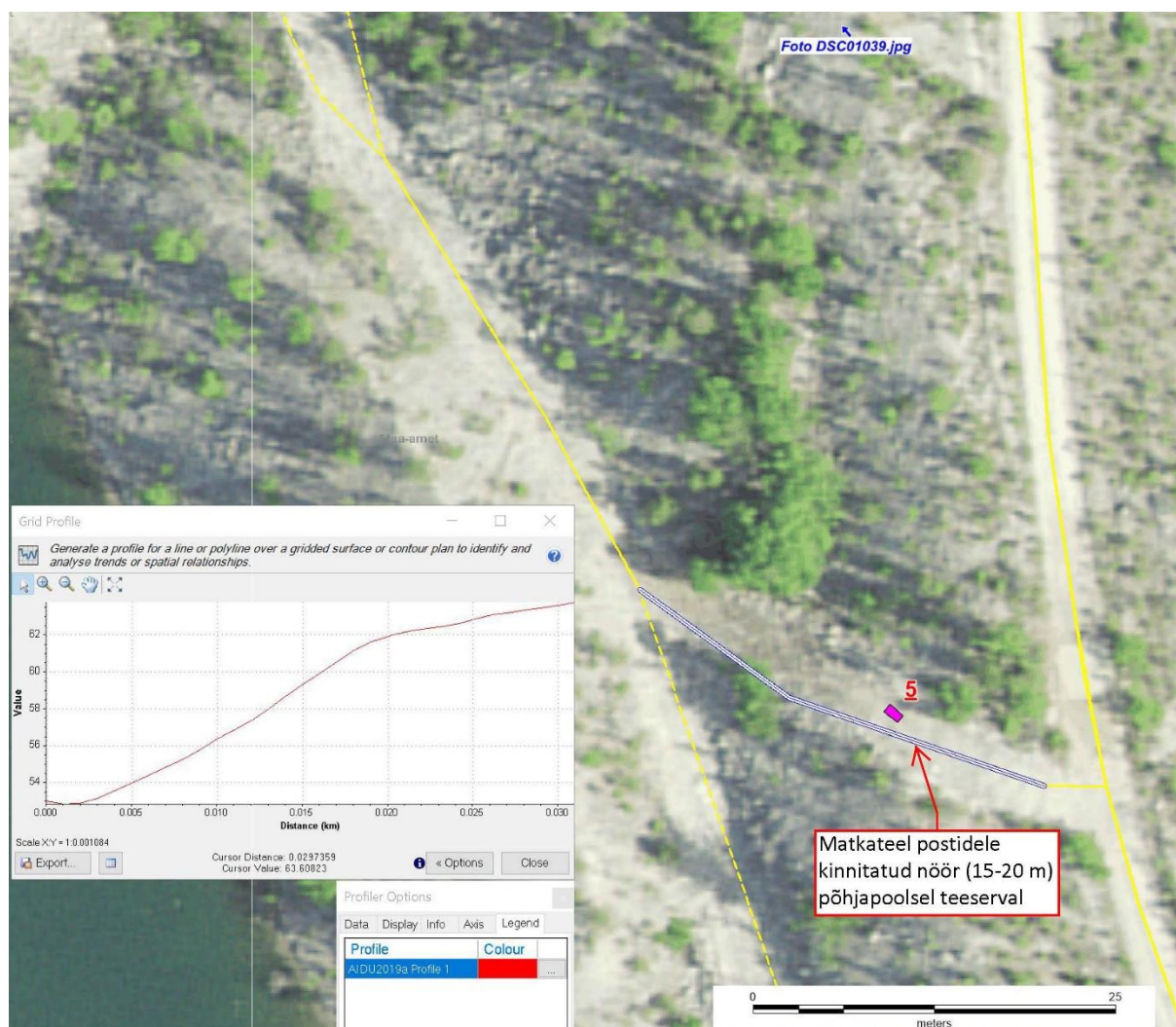
Vaadeldavate ülepääsude parendamiskohtades nr 11 ja 11a olevat tranšeeveekogu kasuta-takse ka süstamatkamiseks ja jää- ning külmumiskindla ujupurde ehitamisel tuleb seetõttu arvestada vähemalt meetri kõrguse süstadele purde alt läbipääsu vajadusega.

Ületamist vajab ca 50 m laiune veekogu (variant 11a juures 2-3 m pikem). Ujupurre tuleks teha minimalistlik ja puuduks selle kasutamise võimalus krossiratastele. Ujupurde üks võima-lik lahendusvariant on toodud joonisel 3.

Foto 4. Maa ameti kaldaerofoto 21.09.2021 ja ujupurde asukohavariant 11a.

1.1.4 Matkatee parendamiskoht nr. 5

Joonis 5. Aidu kõige kõrgemate mägede juures RMK matkatee kavandatud postidel abinööri paiknemiskoht.

RMK Penijõe – Aegviidu – Kauksi matkatee parendusloigu nr. 5 juures pole kuni 10 m kõrgusel järsul rajalõigul praegu matkajatele abinööri paigaldatud sest nõõri kinnitamiseks puuduvad seal ka piisava tugevusega puud. Raja kallakus on suur ja see on ATV-de ja enduro mootorrattaste sõitmisest kaetud lahtiste kivitükkidega. Porisel ja märjal ajal ning talvel saab kukkumiste vältimiseks kasutada ka lõunapoolse kulgevast 0.5 km pikkust pikemat ringteed, kuid selle võimaluse olemasolule pole praegu viidatud.

Siinsete kõrgete mägede otsast (absoluutkõrgused üle 70 m) avaneb üks kauneimaid vaateid Aidu kirdenurgale (foto 5). Lisaks kasutatakse mäeharjal olevat põhja-lõuna suunalist teed aktiivselt seiklusturismiks.

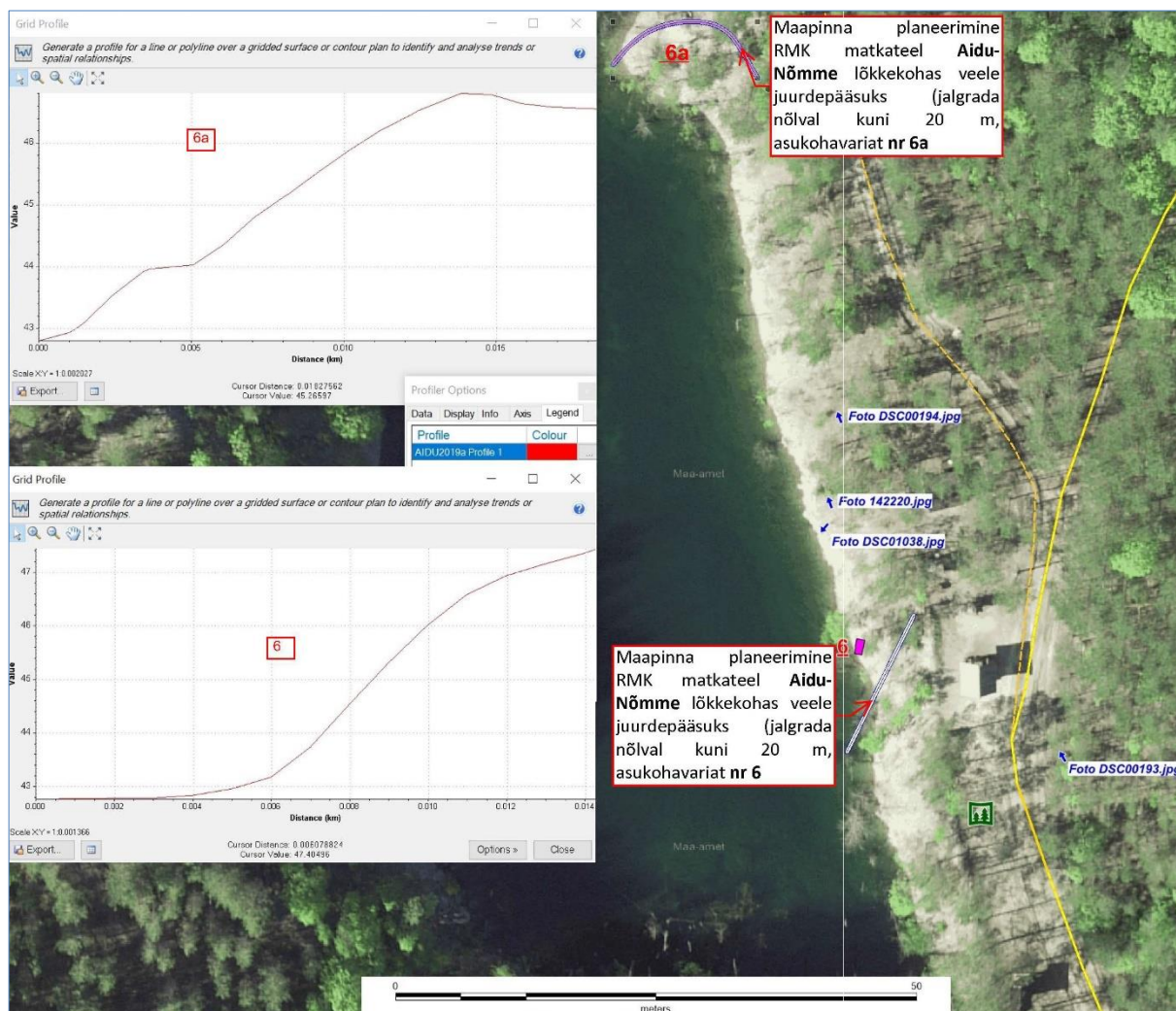
RMK matkatee laskumise/tõusu koht on aja jooksul ka ümber paigutunud, sest endurosõitjad muudavad kitsama jalgraja matkajatele raskesti läbitavaks. Praegune matkatee parendamiskoht (nr. 5) on buldooseri abil laiemaks planeeritud ja jääb ilmselt kauemaks kasutusele. Matkatee raja laius laskumisel/tõusul on siin piisav, et mahutada nii endurorada kui ka tugipostidele kinnitatud abinöör.

RMK matkatee parendamiskohas nr. 5 on kavas laskumisel paremale, vastu mäenõlva olevasse teeserva, paigaldada iga tugiposti külge kinnitatud sobiv sõlmedega nõör. Tugipostid on metallist, otsapostid kaldtoega. Raske tõusu/laskumise nautijatele jääb võimalus kasutada kõrval olevaid mitmeid teisi veelgi järsumaid enduro krossirataste radu.

Foto 5. Vaade Aidu kõrgematest mägedest. RMK matkatee kulgeb parempoolsel tranšeeveeru mäenõlva harja mööda parveni (foto DSC01066).

1.2 Matkatee parendamiskoht nr 6

Joonis 6. RMK matkatee Aidu-Nõmme lõkkekoha juures kavandatud juurdepääs veeni, variant 6 ja 6a. RMK matkateel olev Aidu-Nõmme lõkkekoht on varustatud ööbimislaavatsi, lõkke-/grillikoha, puukuuri, tualeti ja varjualuse all oleva laua ning istumiskohtadega. Lõkkekoht on sobiv pike-maajalisteks söögipeatusteks (foto 6) ja juurdepääs veele on matkajate ootuspärane soov.

Lõkkekoha juures on kõrge (ca 5 m) varisemisohtlik järsk loodusliku varikaldega tranšeeveerg. Veele juurdepääsuks tuleks tualetist minna sada meetrit põhjapoole, et kasutada mõningate tuge pakkuvate puudega veidi laugemat kohta(6a).

RMK lõkkekoha juures tuleks kaldrada veeni ja veepiirist veidi allapoole kaevata, tasandada ja täita nölva sisse (joonisel 6 alumine juurdepääsukoht ja profiil nr 6), veekogu veetase kõigub kuni ca 1 m. Laugendamiskoha jalgraja nr 6 abil saab vett puhkepaiga juures vajalikeks tegevusteks – toidu valmistamiseks, pesemiseks jm. Kuna nölv asukohas nr 6 on väga järsk ja varisemisohtlik, tuleb jalgrada rajada siin ilmselt täiendava pinnase paigutamise abil nölvale ja tranšeeveekogusse (profiilil 6 esitatud kalle võib olla liigjärsk jalgraja jaoks).

Kui nihutada rajatav kaldrada lõkkekohast ca 70 m põhja poole, saab laugemas kohas (fotol 7) raja veeni rajada olemasolevasse nölva pinnast juurde toomata, kuid see asukoht logistiliselt halvem. RMK Aidu-Nõmme lõkkekoha juures sademete järgselt alal moodustuvate lompide vähendamiseks on otstarbekas siin maapinda ka veidi täita ja planeerida.

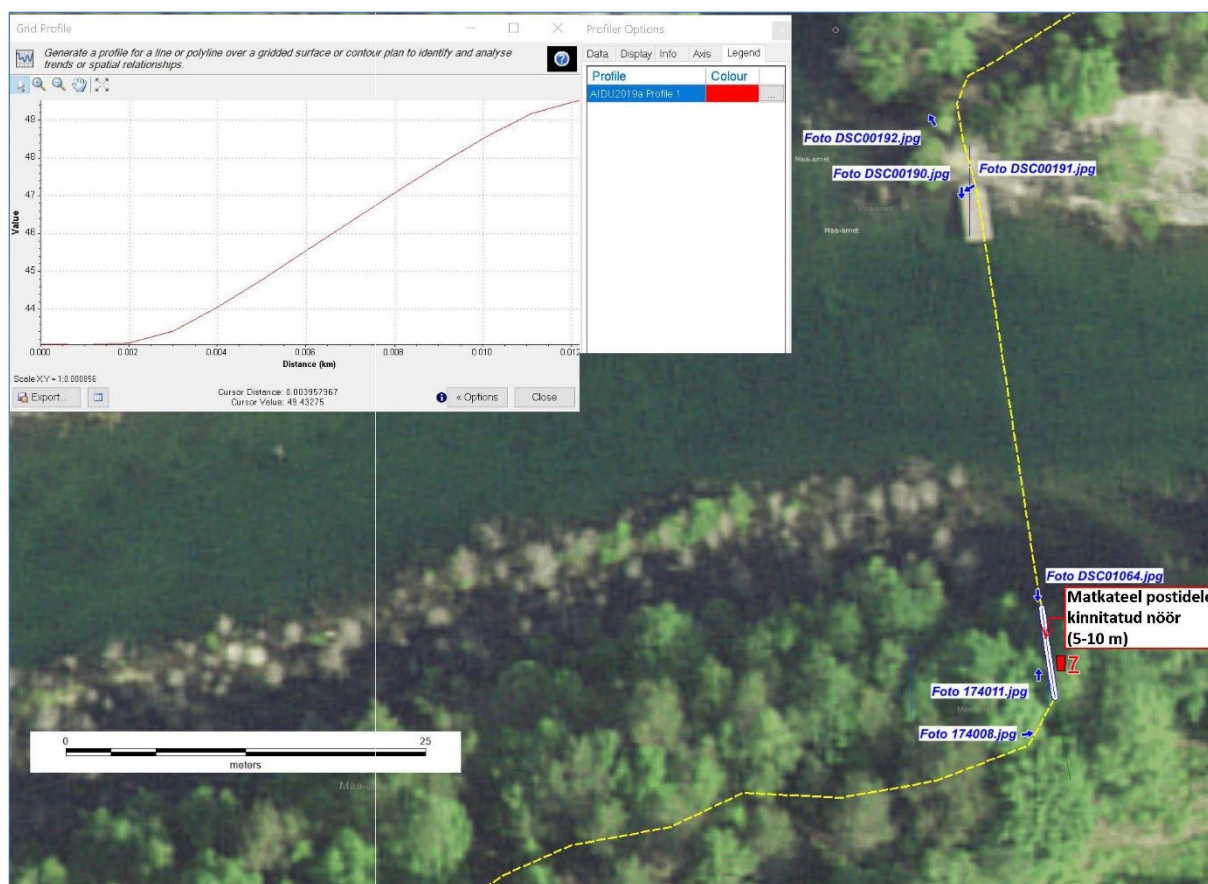

Foto 6. RMK Penijõe – Aegviidu – Kauksi matkatee Aidu-Nõmme lõkkekoht (foto DSC00193).

Foto 7. Lähim praegune võimalik juurdepääs veele jääb Aidu-Nõmme lõkkekohast veidi kaugemale ja ei ole kasutamiseks kuigi mugav(foto DSC00194).

1.3 Matkatee parendamiskoht nr. 7

Joonis 7. Parvekoht RMK matkateel. Kohtla karjääri lõputranšee vastu Kohtla kaevanduse allmaakaevandatud kombainlaavat nr. 110.

RMK Penijõe – Aegviidu – Kauksi matkatee parenduslõigu nr. 7 juures on praegu ca 6 m kõrgusel järsul rajalõigul parvekasutajate vajaduseks tranšeeveekogu lõunakaldal puude külge kinnitatud abinöör (vaata fotod 7 ja 8). Kaldast ülesronimine on selles kohas sedavõrd järsk, et abinööri tuleb kasutada ka kuival ajal, lumisest ja porisest ning märjast matkarajast rääkimata.

Siinse parve kasutamatus korral talvisel ajal on võimalik jätkata RMK matkatee läbimist minnes tranšeeveekogust ringiga ida poolt ümber (0.5 km). Ujuvpurde rajamine pole seetõttu vajalik ja siin olev stabiilne parv ja ületatava veekogu hea läbipaistvus pakuvad matkajatele meeldejääva elamuse.

RMK matkatee parendamiskohas nr. 7 on kavas matkatee paigutada iga tugiposti külge kinnitatud sobiv sõlmedega nõör, millega hoitakse ühtlasi ära puude koore vigastamine nõöri praegustes kinnituskohtades. Tugipostid on metallist, otsapostid kaldtoega.

Foto 8. RMK Penijõe – Aegviidu – Kauksi matkatee parv Kohtla kaevanduse karjääri lõputranšees moodustunud veekogul (foto DSC00190). Parenduskoht nr. 7 jääb vastaskaldale parve juurde.

Foto 9. Postidel abinööri koht juurdepääsuks parvele (foto DSC01064).

1.3.1 Matkatee parendamiskohad nr. 8 ja nr. 9

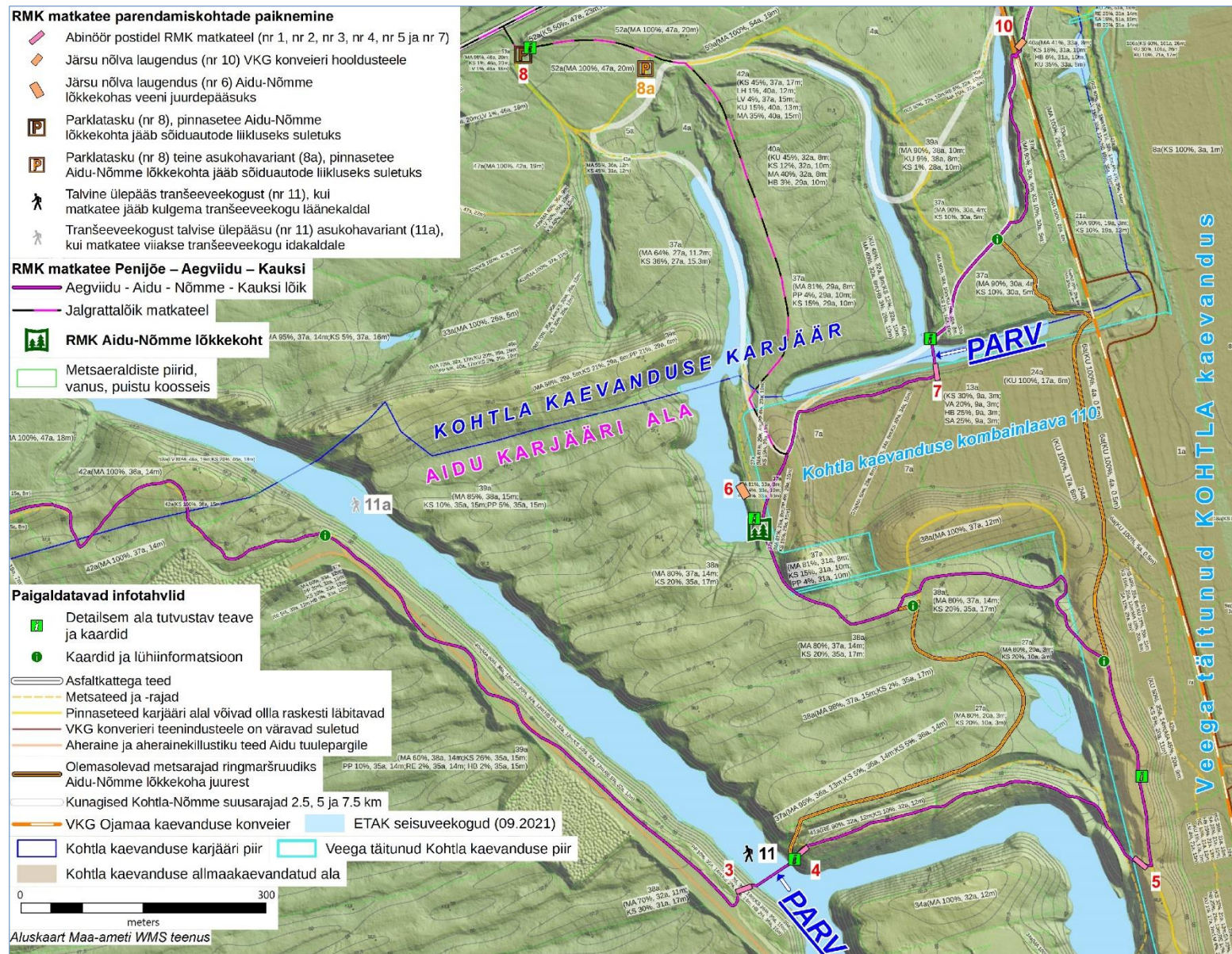
Kaevandusmuuseumi juurest alustades oleks Aidu karjäärialal kulgeva veetakistustega ja suurte kõrguste erinevustega RMK Penijõe – Aegviidu – Kauksi matkateelõigu pikkuseks ca 19 km ning selle lõigu läbimise algus- ja lõpp-punktid paiknevad teineteisest kaugel.

Aidu karjääri ala kirdenurgast Sipelgamäest edela poole jääval matkateelõigul on huvipakkuvaid vaatamisväärsusi vähem ja nendeni jõudmiseks tuleb läbida pikemaid vahemaid ning seetõttu võib siin soovitada eelistatud liiklusvahendiks seal jalgratast.

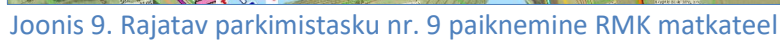
Kaevandatud ala looduskasutuse võimaluste parendamiseks on otstarbekas soodustada maastikuliselt ilmekamate huvitavama tekkelooga rajalõikude külastamist, võimaldada soovi korral ringmarsruute, vähendada matkarajal loodusväärsusi kajastavate teekondade võimalike algus- ja lõpp-punktide vahemaad.

Kuna Kohtla-Nõmme – Maidla autotee ei paku autodele sobivat ohutut parkimisvõimalust, tuleks RMK Penijõe – Aegviidu – Kauksi matkatee huvitavamate lõikude külastamiseks rajada matkatee kõrval sobivatesse kohtadesse parkimistaskud ühes detailsema teabe infotahvliga.

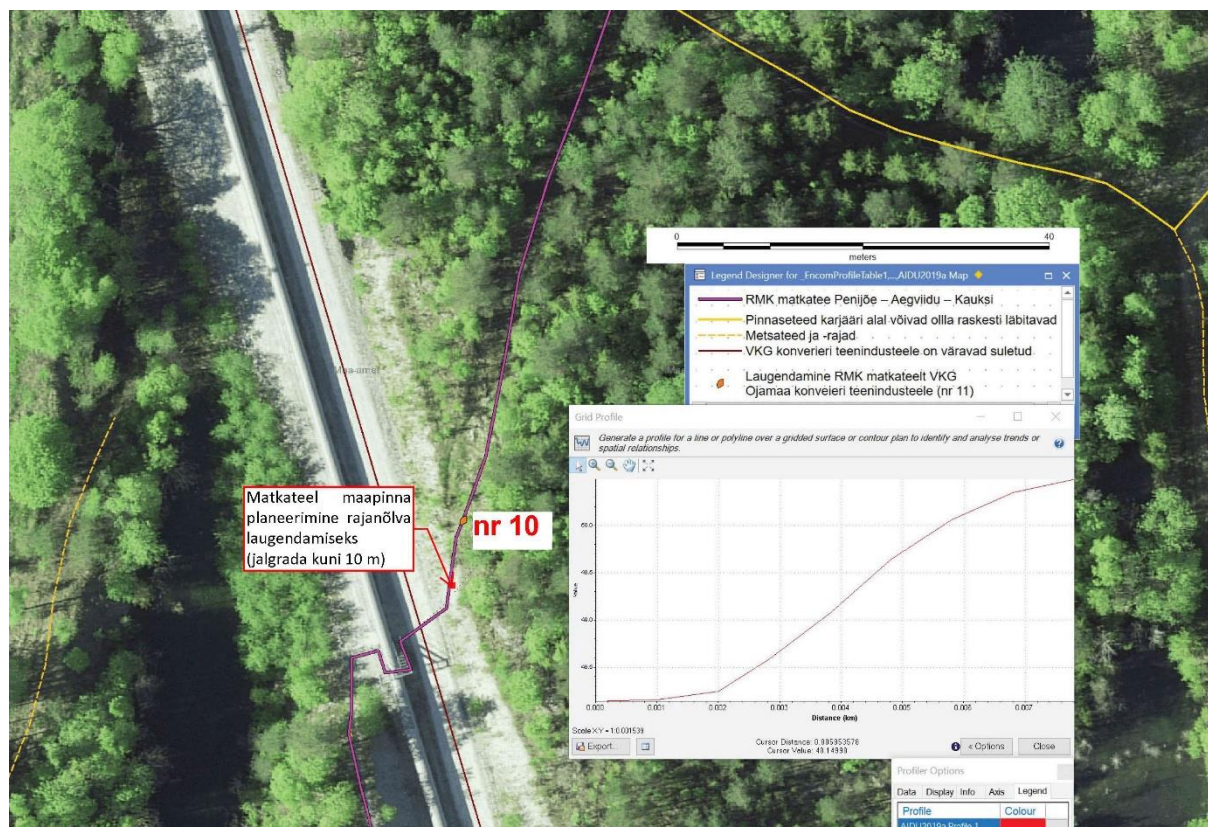
Parkimistaskud matkatee parendamiskohtades nr. 8 (joonisel 8) ja nr. 9 (joonisel 9) rajatakse olemasolevate metsateede kõrvale kohalikust aherainekillustikust.

Joonis 8. Rajatava parkimistasku nr. 8 (või 8a variandi) paiknemine RMK matkateel

1.4 Matkatee parenduskoht nr. 10

Joonis 10. RMK matkatee laskumiskoha laugemaks kaevamine VKG konveieri teenindusteelega ristumise paigas.

Parendamiskohas nr. 11 on Aidu matkajuhtide sõnul inimesed laskumisel korduvalt kukkunud, sest seal kutsub mitte väga kõrge looduslik varikaldenõlv alla VKG lintkonveieri teenindusteele jooksmas, et jõuda üle lintkonveieri kulgevale sillale ja jätkata matkamist.

Parendamiskohas nr. 11 on kavas VKG konveieri teenindusteele viiv laskumiskoha kaevata ja planeerida laugemaks.